

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
VEDOUcí PRÁCE

Název	Je v léčbě závislosti nutný tvrdý přístup? – kvalitativní výzkum“	
Autor	Alexandr Debnár	
Vedoucí práce	Josef Radimecký	
Oponent práce	Lenka Reichelová	

Hodnocená položka	Úroveň a charakteristika položky	Body
<p>Abstrakt</p> <p>Obsahuje abstrakt všechny klíčové části (východiska, cíle, výzkumné otázky či hypotézy, použité metody, hlavní výsledky a jejich implikace)?</p> <p>Koresponduje abstrakt s obsahem práce?</p> <p>Má abstrakt přiměřený rozsah?</p>	<p>Velmi dobrá úroveň – abstrakt obsahuje všechny položky s výjimkou implikací pro praxi v oboru adiktologie, ale jeho vypovídací hodnoty snižuje skutečnost, že je příliš dlouhý (3-4).</p>	<p>4 / max. 5</p>
<p>Odůvodnění a rešerše odborné literatury</p> <p>Je zdůvodnění práce logické?</p> <p>Byla zvolena adekvátní literatura a je její záběr vzhledem k tématu dostatečný/úplný?</p> <p>Je zvolená literatura aktuální?</p> <p>Je použita literatura řádně citována?</p> <p>Je použitá argumentace prezentována standardním způsobem?</p> <p>Byl dosavadní výzkum podroben kritice?</p>	<p>Velmi dobrá úroveň – zdůvodnění práce je logické. Pro její zpracování byla zvolena a diskutována adekvátní odborná literatura, i když se zdá, že některé možné zdroje autor nenašel nebo neuvedl v seznamu literatury. Popis základních pramenů nebo teoretického rámce je na standardní dobré úrovni a zohledňuje i některé práce zahraničních autorů. Použitá literatura je v převážné míře řádně citována s výjimkou několika případů formálně nesprávného uvedení citovaného zdroje (odkaz na zdroj uveden na počátku nové věty nebo u tab 1 Srovnání TK a PL je jako použitý zdroj uvedeno „vlastní grafické zpracování autora“(“?), dtto v případě obr. 1.</p>	<p>14 / max. 20</p>

<p>Použití metody a logika struktury práce</p> <p>Jsou jasně stanoveny a zdůvodněny cíle práce, výzkumné otázky či hypotézy?</p> <p>Je zdůvodněna volba použitých metod (rozsaah a metoda výběru vzorku, tvorba, zpracování a analýza dat)?</p> <p>Jsou všechny použité metody a postupy dobře a podrobně popsány, umožňuje popis replikaci?</p> <p>Byla věnována pozornost reliability a validitě dat?</p> <p>Má práce logickou strukturu?</p>	<p>Velmi dobrá úroveň – výzkumná část práce má logickou strukturu. Cíle práce a výzkumné otázky jsou jasně stanoveny. Použité klíčové metody a postupy jsou popsány a jsou v souladu se současnou vědeckou praxí.</p> <p>Popis vzorku respondentů na str. 40 – autor bohužel neuvedl dosažené odborné vzdělání pracovníků, s nimiž vedl rozhovory, 2 pracovníci z TK měli odbornou praxi 3 respektive 4 roky. To provokuje otázku, zda skutečně šlo o „odborníky“, když „cílem práce je zjistit, jak odborníci vnímají využití tzv. tvrdého přístupu vůči pacientům/klientům v (pobytové) léčbě závislosti“? Není jasné, jak autor pro svoji výzkumnou práci definoval „odborníka“.</p> <p>Některé možné limity práce jsou uvedeny, ale např. riziko osobního biasu autora, který sám pracuje v PL je opomenuto. Rovněž plně nedodržuje omezení vyplývající z charakteru kvalitativního výzkumu, který neumožňuje získané poznatky generalizovat (viz níže – interpretace získaných poznatků).</p>	<p>14/ max. 20</p>
<p>Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků</p> <p>Jsou závěry prezentovány srozumitelně?</p> <p>Jsou prezentovány všechny relevantní poznatky?</p> <p>Byly vzaty v potaz silné i slabé stránky práce?</p> <p>Jsou závěry korektní?</p> <p>Byly vzaty v úvahu alternativní vysvětlení?</p> <p>Jsou závěry diskutovány v kontextu soudobého výzkumu?</p> <p>Jsou učiněna doporučení pro další výzkum nebo opatření?</p>	<p>Velmi dobrá úroveň – výsledky jsou srozumitelně prezentovány a jeví se jako správné. Interpretace výsledků jsou přiměřené. Práce demonstuje porozumění implikacím diskutovaných poznatků pro další výzkum nebo opatření (17-23).</p> <p>Autor v úvodu celé práce uvádí: „stávající systém léčby (jak v TK, tak i v PL) nadále odolává některým inovacím a řekněme liberálnějším přístupům“. Jak může tohle tvrdit na základě rozhovoru s 6 pracovníky z TK a PL, když v práci ani nesrovnává způsob fungování „systému léčby“ v TK či v PL v současnosti ve srovnání s tím, jak tomu bylo před např. 10 či 20 lety?</p> <p>Autorova definice „tvrdého přístupu“ je matoucí. Viz jim uváděné charakteristiky tvrdého přístupu – „striktní uplatňování pravidel, uplatňování moci, direktivita, dogmatismus a negativistický postoj, autoritářství, tresty a postihy“. Pod těmito pojmy si každý čtenář může udělat poněkud jinou představu. Vhodné by bylo uvedené charakteristiky podrobněji definovat. To si autor uvědomuje, když zmiňuje skutečnost, že pojmy tvrdý přístup a direktivita mohou významově splývat. Jako optimální se proto jeví označit za „tvrdý přístup“ jednání nebo postupy personálu vůči pacientům v léčbě závislosti, jež jsou v rozporu s deklarovanými právy klientů/pacientů na lidskou důstojnost, respekt, spoluurohodování o léčbě apod.</p>	<p>20/ max. 30</p>
<p>Etické aspekty práce</p> <p>Byly vzaty v úvahu etické otázky?</p> <p>Nedošlo k ohrožení zájmů účastníků výzkumu?</p>	<p>Velmi dobrá úroveň – v práci jsou zohledněna základní etická pravidla a ošetřeny zájmy účastníků výzkumu.</p>	<p>8 / max. 10</p>

<p>Jsou diskutovány etické konflikty výzkumné činnosti?</p>		
<p>Odborný a společenský přínos a celková úroveň práce. Pojednává práce aktuální/praktický problém? Je práce přínosná z hlediska oboru? Obsahuje práce všechny klíčové části? Má práce dostatečný či přiměřený rozsah? Je práce logicky uspořádána? Je práce z formálního hlediska bez chyb?</p>	<p>Velmi dobrá úroveň – práce pojednává aktuální a praktický problém v kontextu oboru – téma vybrané autorem je originální, ale jeho zpracování má své limity (viz komentáře výše). Práce je zpracována na velmi dobré úrovni, text je vhodné členěn a jsou dodrženy všechny zásady logické i formální struktury textu. Nicméně drobné formální chyby se v textu vyskytují – např. nepřehledná struktura obsahu nebo různé nepřesnosti či překlepy, formální a/nebo pravopisné chyby – např. jedna z prvních TK pro závislé se nejmenovala Synynon (str. 16), „v tabulce 1 jsou uvedeny základní údaje o respondentech“ (ve skutečnosti jde o tab 2) apod.</p>	<p>10 / max. 15</p>

Celkové hodnocení úrovně práce

<p>Komentář vedoucího práce (celkové shrnující hodnocení, poznámky)</p>	<p>Téma práce je originální, ale její zpracování má své limity. Abstrakt obsahuje všechny požadované položky, ale jeho vypovídací hodnotu snižuje jeho přílišná délka.</p> <p>Hlavní slabou stránkou práce je nejasné a matoucí vymezení pojmu „tvrdý přístup“, jehož uplatňování v praxi pracovníků pobytových služeb léčby závislosti (PL a TK) autor zkoumal. Rovněž s některými dalšími v práci používanými pojmy zachází autor schematicky – např. ztotožňování tzv. „skálovského modelu“ s „tvrdým přístupem“ (tj. dogmatickým, striktním, negativistickým postojem atd.). Přestože byl model léčby závislosti vytvořený Doc. Skálou a kol. z Apolinářské léčebny přenesen do dalších PL v ČR, patrně se v každém zařízení lišil – např. na základě vztahu personálu k osobám se závislostmi. O doc. Skálovi je známo (viz např. vystoupení jeho partnerky Arnoštky Matové na Purkyně v lednu 2014), že měl své pacienty rád, takže tvrdý přístup v jeho pojetí patrně byl jiný, než přístup lékaře v jiné PL, který pacienti nemusel mít rád nebo jimi dokonce mohli pohrdat, s čímž se lze skutečně setkat u některých pracovníků léčeben i dnes.</p> <p>Autor by měl být při interpretaci poznatků získaných v rámci svého výzkumu preciznější co do užívání jasné terminologie a opatrnější při činění některých závěrů – např. tvrzení, že „systém léčby v ČR odolává některým inovacím“ – pro což nemá ze svého výzkumu žádné argumenty.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jaké základní principy či práva klientů/pacientů nejsou dodržovány v případech, kdy je podle vašeho názoru uplatňován tzv. „tvrdý přístup“? 2. Co se podle vašeho názoru musí změnit v české adiktologii, aby přestal být v léčbě závislosti používán tzv. „tvrdý přístup“? 	
<p>Doplňující otázky k obhajobě</p>	<p style="text-align: center;">70 / max. 100 bodů</p>	
<p>Body celkem</p>	<p style="text-align: center;">70 / max. 100 bodů</p>	
<p>Navrhované hodnocení</p>	<p><i>práci doporučuji k obhajobě, celkové hodnotim velmi dobře</i></p>	
<p>Datum</p>	<p>26. srpen 2014</p>	
<p>Jméno a příjmení, podpis</p>	<p>Josef Radimecký</p>	